

Εκτίμηση παροχών ακαθάρτων

Δημήτρης Κουτσογιάννης
Τομέας Υδατικών Πόρων
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Εισαγωγικές έννοιες

- ◆ Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την παροχή των αγωγών ακαθάρτων;
 - Πληθυσμός
 - Κατανάλωση νερού
 - Βιομηχανικές και άλλες ειδικές χρήσεις νερού
 - Παρασιτικές εισροές
- ◆ Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την περίοδο σχεδιασμού του δικτύου;
 - Ωφέλιμη διάρκεια ζωής έργων
 - Ευκολία ή δυσκολία επέκτασης
 - Μεγάλη ή μικρή αβεβαιότητα εξέλιξης του πληθυσμού και ανάπτυξης
 - Οικονομικοί παράγοντες (συνολικό κόστος, διαθέσιμα κεφάλαια, επιτόκια)
- ◆ Ποιες είναι οι πιο συνηθισμένες περίοδοι σχεδιασμού;
 - Γενικά: 40-50 χρόνια
 - Τριτεύοντες αγωγοί: έσχατη προβλεπόμενη ανάπτυξη
 - Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, Εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων: 20-25 χρόνια

Πληθυσμός και εξέλιξή του

- ◆ Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την εξέλιξη του πληθυσμού;
 - Γεννήσεις - θάνατοι - μεταναστεύσεις
 - Αναπτυξιακά έργα
 - Τουριστική ανάπτυξη
- ◆ Ποιες είναι οι πηγές πληθυσμιακών δεδομένων
 - Βασική πηγή: απογραφές πληθυσμού
 - Για ενδιάμεσες εκτιμήσεις: απογραφές μαθητών, καταναλωτών ρεύματος ή νερού, εγγραφές και διαγραφές στα δημοτολόγια κτλ.
- ◆ Ποιες είναι οι συνηθέστερες μέθοδοι εκτίμησης του μελλοντικού πληθυσμού;
 - Γραμμική αύξηση: $\Pi_t = \Pi_0 + a t$
 - Αύξηση με τον τύπο του ανατοκισμού: $\Pi_t = \Pi_0(1 + \beta)^t$
 - Αύξηση σύμφωνα με τη λογιστική καμπύλη: $\Pi_t = \Pi_K / (1 + m e^{-n t})$
(Σημ.: αποτελεί λύση της διαφορικής εξίσωσης $d\Pi_t / dt = n \Pi_t (1 - \Pi_t / \Pi_K)$)
 - Γραφική επέκταση - Σύγκριση με άλλες πόλεις
- ◆ Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την κατανομή του πληθυσμού
 - Όροι δόμησης, εμπορικές και βιομηχανικές δραστηριότητες κτλ.

Διακύμανση παροχών ακαθάρτων

- ◆ Πως συνδέεται η παροχή ακαθάρτων με την υδατική κατανάλωση;
 - Παροχή ακαθάρτων = $\rho \times \text{Υδατική κατανάλωση}$
 - Συντελεστής $\rho = 0.60-0.85$
 - Ελληνικές προδιαγραφές: Συντελεστής $\rho = 0.8$
- ◆ Ποια είναι τα χαρακτηριστικά μεγέθη της παροχής ακαθάρτων και πως υπολογίζονται;
 - Μέση ημερήσια παροχή ακαθάρτων (μέση παροχή στη διάρκεια ενός έτους)
$$Q_E = \rho Q'_E$$
 - Μέγιστη ημερήσια παροχή ακαθάρτων (μέση παροχή στη διάρκεια της μέρας με τη μέγιστη κατανάλωση)
$$Q_H = \lambda_H Q_E \quad (\text{τυπική τιμή } \lambda_H = 1.5)$$
 - Μέγιστη στιγμιαία παροχή ακαθάρτων (αιχμή της παροχής στη διάρκεια της μέρας με τη μέγιστη κατανάλωση, αλλά και σε όλη τη διάρκεια ενός έτους)

$$Q_P = P Q_H$$

Διακύμανση παροχών ακαθάρτων 2

- ◆ Από τι εξαρτάται και πως υπολογίζεται ο συντελεστής αιχμής;
 - Εξαρτάται από τον πληθυσμό που εξυπηρετείται (έμμεσα από την ημερήσια παροχή ακαθάρτων), την επιθυμητή ποιότητα λειτουργίας και λειτουργικές παραμέτρους
 - Τυπική σχέση υπολογισμού με βάση τον πληθυσμό

$$P = 1.5 \left(1 + \frac{1.1}{\sqrt{\Pi / 1000}} \right)$$

- Σχέση ελληνικών προδιαγραφών με βάση την μέγιστη ημερήσια παροχή ακαθάρτων

$$P = 1.5 + \frac{2.5}{\sqrt{Q_H}} \leq 3$$

- ◆ Πως συνδέονται οι παροχές αιχμής εισόδου και εξόδου σε ένα κόμβο;
 - $\sum Q_{P \text{ εισόδου}} > Q_{P \text{ εξόδου}}$

Παρασιτικές εισροές

- ◆ Ποιες θεωρούνται ως παρασιτικές εισροές σε δίκτυο ακαθάρτων;
 - Εισροές υπόγειων νερών
 - Εισροές ομβρίων μέσω παράνομων συνδέσεων
- ◆ Από ποιους παράγοντες επηρεάζονται οι παρασιτικές εισροές;
 - Στάθμη υπόγειου ορίζοντα
 - Υλικό αγωγών και ποιότητα κατασκευής
 - Παλαιότητα δικτύου
 - Διαπερατότητα εδάφους
 - Αποτελεσματικότητα επιτήρησης - συντήρησης του δικτύου
- ◆ Πως εκτιμώνται οι παρασιτικές εισροές υπόγειων νερών;
(Μέθοδος Metcalf & Eddy)
 - Νέα δίκτυα με στεγανά φρεάτια και ελαστικούς δακτυλίους στεγανοποίησης αρμών
$$q_i = 0.5 / A^{0.3} \leq 0.161 \text{ L/s/ha}$$
 - Παλιά δίκτυα με υψηλό υπόγειο ορίζοντα
$$q_i = 1 / A^{0.25} \text{ (L/s/ha)}$$